

T.C.
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/1789
GK 65

Sayı : B 14 0 BHİ.0.00.00.02-639-43
Konu : Yazılı Soru Önergesi

24-01-2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) 15/12/2011 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.02.00-7/1789-58401 sayılı yazı,
b) Başbakanlığın 21/12/2011 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-474/4157 sayılı yazı.

Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Mesut DEDEOĞLU'nun, Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/1789) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevap ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nihat ERGÜN
Bakan

EK- Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

**KAHRAMANMARAŞ MİLLETVEKİLİ SAYIN MESUT DEDEOĞLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

Şeker fabrikası özelleştirmeleri, başta seçim bölgem Kahramanmaraş olmak üzere bütün illerde tepki ile karşılanmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

SORU 1- Türkiye'nin yıllık şeker ihtiyacı kaç tondur. Ülke olarak Türk tarımı bu ihtiyacı tek başına karşılayabiliyor mu?

CEVAP 1- Ülkemizin şeker üretimi halen iç pazar talebini karşılayacak düzeyde olup, şeker rejimi 4634 sayılı Şeker Kanunu hükümlerine göre, üretim planlaması ise şirketlere tahsis edilen kotalar aracılığı ile düzenlenmektedir.

Şeker Kanunu hükümleri doğrultusunda ülke şeker ihtiyacının % 90'ı pancar şekeri, % 10'u ise nişasta bazlı şeker (NBŞ) ile karşılanmak üzere programlanmaktadır. Ancak Kanun, Bakanlar Kurulu'na NBŞ kotasını % 50'ye kadar artırma veya eksiltme yetkisi de tanımaktadır. Halen ülkemizde; 2 milyon 36 bin tonu Türkşeker'e (kamu) ait olmak üzere 3 milyon 147 bin ton pancar şekeri, 990 bin ton ise NBŞ üretimi kurulu kapasitesi mevcuttur. Ülkemizin şeker pancarı üretim potansiyeli, şeker ihtiyacımızı fazlasıyla karşılayacak düzeydedir. Türkiye'nin yıllık şeker (tatlandırıcı) ihtiyacına göre belirlenen toplam kota miktarları ise, yıldan yıla değişiklik göstermekle beraber, 2010/2011 pazarlama yılı için toplam 2 milyon 444 bin ton olarak belirlenmiştir.

SORU 2- Şeker fabrikası özelleştirmeleri, şeker üretimini azaltıyor mu, yoksa artırıyor mu? Son dokuz yıl içinde, yıllık kaç ton şeker üretimi gerçekleştirilmiştir?

CEVAP 2- Türkşeker'in özelleştirilmesi, üretimin artması veya azalması anlamına gelmemektedir. Özelleştirme uzun vadede iç ve dış sinyallere duyarlı, sürdürülebilir, daha sağlıklı bir sektör yapısı oluşturulmasını hedeflemektedir.

Türkşeker'in 2000 yılı Aralık ayında özelleştirme kapsamına alınmasıyla başlayan özelleştirme sürecinde gözetilen temel ilkeler şunlardır: a) arz talep dengesinin bozulmaması, b) dışa bağımlılık yaratılmaması, c) üretimde devamlılığın sağlanması, d) en düşük maliyetle en yüksek verimlilik elde edilerek rekabet gücünün artırılması, e) pancar üreticilerinin ve sektör çalışanlarının mağdur edilmemesi, f) vatandaşımıza makul fiyattan şeker sağlanması, g) özellikle Doğu Anadolu bölgesinde yer alan fabrikaların bölgeye olan katkıları nedeniyle sosyal yönden olumsuz etkilenmemeleri ve h) özelleştirmeden beklenen ekonomik ve sosyal faydanın sağlanması.

Ülkemizde son dokuz yılın şeker üretimi miktarları ise aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 1: Yıllara Göre Şeker Üretimi (Bin Ton, 2002-2010)

	2002/ 03	2003/ 04	2004/ 05	2005/ 06	2006/ 07	2007/ 08	2008/ 09	2009/ 10	2010/ 11
Toplam Ülke Talebi	2 341	2 341	2 341	2 341	2 341	2 341	2 667	2 709	2 444
Pancar Şekeri	2 107	2 107	2 107	2 107	2 107	2 107	2 400	2 438	2 200
NBŞ	234	234	234	234	234	234	267	271	244
NBŞ artışı	% 50	% 50	% 50	% 50	% 50	% 35	% 25	50	
Toplam NBŞ	351	351	351	351	351	316	333	406	

SORU 3- Türkiye'nin yıllık şeker ithalatı ve ihracatı kaç ton olarak gerçekleşmiştir?

CEVAP 3- Ülkemizin son dokuz yıldaki pancar şekeri ihracat tutarları (bin ton ve takvim yılı cinsinden) aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Ancak söz konusu ihracat verilerine, şekerli ürünler içerisinde ihraç edilen ve dahilde işleme izin belgesi ile C şekeri tahsisat belgesine istinaden yapılan satışlar dahil değildir.

Tablo 2: Ticari Bazda ve Türkiye Geneline Pancar Şekeri İhracatı (Bin Ton, Takvim Yılı)

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
123,5	188,1	133,4	8,1	125,6	38,5	5,4	5,1	77,1

Kaynak: Şeker Kurumu – TÜİK

Sektörde faaliyet gösteren şirketler, 4634 sayılı Şeker Kanunu kapsamında pazarlama yılı itibariyle belirlenen A kotası kadar şekeri aynı pazarlama yılında yurtiçinde pazarlayabilmektedirler. Şirketlerin sahip oldukları A kotası kadar şekeri pazarlayamaması durumunda, pazarlanamayan miktar gelecek pazarlama yılının A kotasına aktarılır ve bir sonraki yılın A kotası bu miktar kadar düşürülür veya cari yıl içinde, şirketlerin talepleri halinde ihraç edilmek üzere C şekerine aktarılabilir.

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş., stokların azaltılması, kota ve kapasite kullanım oranlarının korunması ve ihracatın ekonomiye katkısını göz önünde bulundurarak; A kotası dışındaki C şekerini ihracat ve Dahilde İşleme İzin Belgesine kayden imalatçı-ihracatçı firmalara satış yaparak değerlendirmektedir.

Şeker Kanununun yürürlüğe girdiği 2002/2003 pazarlama yılından itibaren pancar şekerine ait satış miktarları yurtdışı olarak aşağıda verilmiştir.

Tablo 3: Pancar Şekeri Satış Tutarları (Bin Ton, Pazarlama Yılı)

	2002/0	2003/0	2004/0	2005/0	2006/0	2007/0	2008/0	2009/1	2010/1
	3	4	5	6	7	8	9	0	1
Yurtdışı	259	364	178	256	217	178	185	241	283
*									

(*) Dahilde İşleme İzin Belgesine istinaden ve tahsisli satışlar dahil.

Pancar Şekeri İthalatı

Yıllara göre değişmekle birlikte, cüzi miktarda (yaklaşık 4 bin ton) şeker ithalatı yapılmaktadır. Ancak ithalatı yapılan şeker yurt içinde üretimi yapılamayan özel amaçlı (ilaç, laboratuvar, vb.) şekerler olup, bu miktar ülkemizin bir günlük şeker tüketim miktarının bile oldukça altındadır.

Tablo 4: Pancar Şekeri İthalatı (Bin Ton, Takvim Yılı)

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1,2	0,7	0,6	3,9	7,4	4,2	4,3	4,3	4,2

Kaynak: Şeker Kurumu

Ülkemizde, diğer ürünler olduğu gibi şekerde de koruma tedbirleri; Dünya Ticaret Örgütü Tarım Anlaşması çerçevesinde uygulanmaktadır. İthalatta tavan olarak taahhüt edilen %150 oranındaki koruma oranından 2004 yılına kadar %10 indirim taahhüt edilmiştir. Bundan dolayı %135'e indirilen koruma oranı halen bu seviyede devam etmektedir.

SORU 4- Son dokuz yıl içinde yıllık toplam ne kadar NBS ithalatı gerçekleştirilmiştir?

CEVAP 4- 2002 yılından bu yana nişasta bazlı şeker ithalatı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5: Nişasta Bazlı Şeker İthalatı (Bin Ton, Takvim Yılı)

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
23,6	51,7	35,0	38,5	30,6	11,6	21,6	8,2	8,8

Kaynak: Şeker Kurumu